

Warszawa, 21 grudnia 2007 r.

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
Podsekretarz Stanu
Jan Krzysztof Ardanowski

RR-mdj-076-253/07

Pan

Ryszard Moldrzyk

Prezes Zarządu Wielkopolskiego
Związku Hodowców Trzody
Chlewnej

ul. Naramowicka 144
61-619 Poznań

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie sytuacji na rynku trzody chlewnej, uprzejmie informuję, co następuje.

Ministerstwo na bieżąco monitoruje sytuację cenową na rynkach rolnych, w tym na rynku wieprzowiny na terenie całego kraju, jak również w poszczególnych makroregionach. Służy temu Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR), który opiera się na danych pierwotnych, tj. gromadzonych bezpośrednio od podmiotów działających na rynku rolnym. W przypadku rynku wieprzowiny zbierane i przetwarzane są między innymi dane odnośnie cen zakupu świń rzeźnych wg klasyfikacji EUROP i wg wagi żywej. Wymienione informacje gromadzone są w cyklach tygodniowych, a następnie są weryfikowane, opracowywane i publikowane w każdy czwartek na stronach internetowych MRiRW w postaci branżowych biuletynów informacyjnych.

Z uwagi na objęcie rynku wieprzowiny regulacjami wspólnotowymi, Polska, podobnie jak i inne kraje członkowskie UE, nie ma możliwości samodzielnego podejmowania działań interwencyjnych na rynku wieprzowiny. W związku z powyższym, od jesieni 2006 r., w sytuacji znacznego spadku cen wieprzowiny, Polska wielokrotnie wniosowała do Komisji Europejskiej o wprowadzenie dopłat do prywatnego składowania oraz refundacji wywozowych do półtuszy wieprzowych. KE oceniła wówczas, że stabilna sytuacja na wspólnotowym rynku wieprzowiny nie daje podstaw do wprowadzania wsparcia w postaci ww. instrumentów.

Jesienią 2007 r. pogorszeniu uległa sytuacja na całym wspólnotowym rynku wieprzowiny - wynika to ze wzrostu produkcji wieprzowiny w UE oraz rosnących kosztów produkcji, spowodowanych przede wszystkim wysokimi cenami zbóż i pasz. Biorąc to pod uwagę, Polska zintensyfikowała wysiłki zmierzające do podjęcia przez Komisję Europejską przewidzianych w prawie UE instrumentów interwencji na rynku wieprzowiny. Powtarzane przez Polskę postulaty odniosły skutek w postaci decyzji Komisji Europejskiej o uruchomieniu z dniem 29 października 2007 r. wsparcia tego rynku w postaci dopłat do

prywatnego składowania wieprzowiny. Dopłatami objęto przechowywanie półtuszy wieprzowych oraz ich elementów przez okres od trzech do pięciu miesięcy, według stawek określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1267/2007 z dnia 26 października 2007 r. w sprawie szczególnych warunków przyznawania pomocy w odniesieniu do prywatnego składowania wieprzowiny. Wnioski o dopłaty można było składać do Agencji Rynku Rolnego do dnia 26 listopada 2007 r.

Ponadto, z dniem 30 listopada 2007 r. na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1410/2007 z dnia 29 listopada 2007 r. ustalającego refundacje wywozowe dla wieprzowiny, zostały uruchomione refundacje do eksportu tusz, półtuszy i elementów. Tym samym starania Polski o uruchomienie również tego instrumentu zostały uwieńczone sukcesem.

Ministerstwo informuje, iż w dniu 19 grudnia 2007 roku w Kaliningradzie zostało podpisane Memorandum między polską Inspekcją Weterynaryjną a Federalną Służbą ds. Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarne Federacji Rosyjskiej o warunkach dostaw produkcji zwierzęcej z Rzeczypospolitej Polskiej do Federacji Rosyjskiej. Podpisanie przedmiotowego Memorandum zostało uzgodnione w trakcie spotkania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP Marka Sawickiego z Ministrem Rolnictwa Federacji Rosyjskiej Aleksiejem Gordiejewem, które odbyło się w dniu 12 grudnia 2007 roku w Moskwie. Zgodnie z tym dokumentem, z dniem 19 grudnia 2007 r., po ponad dwóch latach, zniesione zostało embargo na import z Polski do Federacji Rosyjskiej nieprzetworzonego mięsa wieprzowego.

Uwzględniając fakt, iż obecna trudna sytuacja na rynku wieprzowiny wynika z bardzo wysokich cen zbóż, wywołanych w dużej mierze ich niedoborem na rynku światowym, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowało szereg działań mających na celu zwiększenie podaży zbóż na rynku wspólnotowym. W pierwszej kolejności wykorzystywane były dostępne w UE zapasy interwencyjne, których od lipca 2006 r. do grudnia 2007 r. na rynek wewnętrzny sprzedano łącznie około 11 mln ton zbóż. Z uwagi na niewystarczającą ilość zapasów interwencyjnych Ministerstwo wystąpiło do Komisji Europejskiej o podjęcie dodatkowych działań pozwalających na zwiększenie podaży na rynku Wspólnoty zbóż z importu. W tym celu Polska zaproponowała otwarcie kontyngentów na bezcłowy import zbóż do Wspólnoty.

Uwzględniając postulaty krajów członkowskich, Komisja Europejska podjęła prace w kierunku zawieszenia do końca czerwca 2008 r. ceł na niektóre zboża importowane na rynek Wspólnoty z krajów trzecich, w tym: pszenicę zwyczajną, pszenicę durum, żyto, jęczmień, kukurydze oraz sorgo. W tym zakresie został przygotowany projekt stosownego rozporządzenia, który musi jeszcze zostać przyjęty przez Radę Ministrów Unii Europejskiej.

Takie rozwiązanie powinno wpływać stabilizująco na ceny pasz, przyczyniając się do poprawy sytuacji producentów żywca wieprzowego. Polska opowiedziała się również za zniesieniem na 2008 rok obowiązku odłogowania w UE-27 części gruntów, co umożliwi wykorzystanie tych gruntów do zwiększenia podaży surowców przeznaczanych na cele żywnościowe, w tym również zbóż.

Obok działań doraźnych, przedstawionych powyżej, Ministerstwo podejmuje działania mające na celu wypracowanie rozwiązań systemowych, zmierzających do trwałej poprawy sytuacji producentów trzody chlewnej. Do takich działań należy zachęcanie do wzmocnienia pozycji producentów poprzez tworzenie grup producenckich. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.), jak również rozporządzenie w sprawie wykazu produktów i grup produktów, dla których mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych, były już kilka razy nowelizowane, każdorazowo brano pod uwagę postulaty wysuwane przez osoby zainteresowane działalnością w grupach producentów rolnych.

Odnosząc się do działań mających na celu wspieranie integracji pionowej, należy podkreślić, iż Ministerstwo popiera wszelkie formy konsolidacji branży, w szczególności nawiązywanie długoterminowych kontaktów handlowych w postaci zawierania umów kontraktacyjnych z zakładami ubojowymi. Ma to na celu przede wszystkim zapewnienie stabilności zbytu żywca wieprzowego.

Działaniem, które ma na celu wzmocnienie pozycji producentów rolnych jest opracowany w Ministerstwie projekt ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, który został przyjęty przez Radę Ministrów 3 października 2007 r.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest akcjonariuszem 12 funkcjonujących rynków hurtowych, na których dokonywany jest obrót towarami rolno-spożywczymi. W projekcie ww. ustawy zostało zawarte upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowego sposobu zbycia akcji (w spółkach akcyjnych) lub udziałów (w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) rolniczych rynków hurtowych lub giełd rolnych. Rozporządzenie ma uwzględniać realizację celów programu budowy rolniczych rynków hurtowych i giełd rolnych oraz zapewnić wpływ producentów rolnych, grup producentów rolnych oraz związków producentów rolnych na funkcjonowanie tych rynków i giełd.

Ministerstwo podejmuje również działania na rzecz otwierania nowych rynków zbytu dla polskiej wieprzowiny. W ostatnim czasie wysiłki te przyniosły wymierny efekt w postaci otwarcia rynku USA na eksport świeżego i mrożonego mięsa wieprzowego. Zgodnie z informacjami, przekazanymi przez stronę amerykańską, w dniu 28 listopada 2007 r. Departament Rolnictwa USA opublikował odpowiednie przepisy w tym zakresie, z terminem wejścia w życie przewidzianym na 13 grudnia 2007 roku.

Ministerstwo aktywnie działa również na rzecz promocji wyrobów wysokiej jakości, w tym także mięsa wieprzowego, podczas wystąpień targowych i narodowych. W 2007 r. wyroby te były promowane m.in. na targach: *Grüne Woche* w Berlinie, *Salon Gourmets* w Madrycie, *TUTTO FOOD* w Mediolanie, *ANUGA* w Kolonii oraz podczas Polskiej Ekspozycji Narodowej w Azerbejdżanie.

Odnosząc się do kwestii wprowadzenia obowiązku znakowania mięsa, uprzejmie informuję, iż obowiązkowe wskazywanie kraju pochodzenia wykracza poza wymagania przewidziane w przepisach dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ww. dyrektywy, zamieszczenie w oznakowaniu informacji dotyczących źródła lub miejsca pochodzenia gotowego produktu (środka spożywczego) jest obowiązkowe jedynie w przypadku, gdyby brak takiej informacji mógł w istotnym stopniu wprowadzać w błąd konsumenta co do prawdziwego źródła pochodzenia. Ta norma wspólnotowa została wdrożona w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 967, z późn. zm.).

Przyjęcie propozycji konieczności podawania informacji o kraju pochodzenia oznaczałoby ustanowienie dodatkowego obowiązku w zakresie oznakowania żywności, nie przewidzianego w prawie wspólnotowym. Wprowadzenie takiej propozycji w prawodawstwie krajowym wymagałoby notyfikowania projektowanych przepisów.

Wspólnotowe i krajowe przepisy w zakresie znakowania żywności nie stanowią przeszkody dla stosowania przez przedsiębiorców (na zasadzie dobrowolności) dodatkowych oświadczeń i informacji jeśli są rzetelne, prawdziwe i nie wprowadzają w błąd konsumenta. Jeśli producent lub sprzedawca uzna kraj pochodzenia towaru za cechę mogącą mieć znaczenie dla konsumenta, może z własnej woli podać odpowiednią informację.

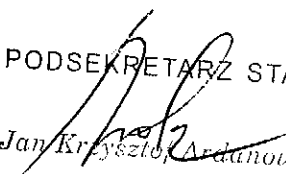
Biorąc powyższe pod uwagę wydaje się, że lepszym rozwiązaniem jest umowa branżowa pomiędzy producentami wieprzowiny i zakładów przetwórczych dotycząca

umieszczania na opakowanych elementach wieprzowych informacji o kraju pochodzenia. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że obecnie podawany na opakowaniach znak weterynaryjny, na którym umieszczony jest symbol wskazujący kraj producenta również stanowi wskazówkę dla konsumentów.

Odrębnym zagadnieniem jest możliwość podawania informacji o kraju pochodzenia dla elementów kulinarnych sprzedawanych w sklepach bez opakowań (na wagę). W takim przypadku ewentualność wprowadzenia określonego wymogu musiałaby zostać przedyskutowana ze sprzedawcami detalicznymi oraz służbami kontrolnymi prowadzącymi kontrolę w detalu co do możliwości zweryfikowania w praktyce informacji o kraju pochodzenia podawanych przez sprzedających konsumentowi. W przypadku braku możliwości rzetelnej kontroli tych wymagań wprowadzanie obowiązku takiego informowania miałyby się z celem.

Z poważaniem,

PODSEKRETARZ STANU

Jan Krzysztof Ardanowski